

Domestikace	Zajetí, ochočení, zdomácnění
Čistá natalita	Počet živě narozených mláďat
Hrubá natalita	Počet narozených mláďat
Metody křížení	Trojliniové užitkové křížení, diskontuitní křížení, dvouplemenné užitkové křížení, reciproké křížení, čistokrevná plemenitby
Plemeno	Zvířata téhož druhu, původu, mají shodné morfologické, fyziologické a psychické znaky, znaky změn jsou dědičné
Plodnost	Schopnost pravidelně a v odpovídajícím počtu poskytovat zdravá a životaschopná mláďata.
Příbuzenská plemenitba	Páření příbuzných zvířat (společný předek do 5. generace), spojují se původně identické geny v genotypu potomka, zvýší se homozygotnost, upevní se znaky a vlastnosti. Lze ji vyjádřit koeficientem dědičnosti
Mezidobí	Období mezi po sobě jdoucími oteleními
Insemináčn interval	Období mezi porodem a inseminací
Alometrie	Nerovnoměrnost růstu, rozdíly v intenzitě růstu jednotlivých částí těla, šlechtitelsky výhodná
Izomerie	Rovnoměrnost růstu, intenzita růstu orgánů shodná s celkem
Dojitelnost	Schopnost rozdílnou intenzitou uvolňovat mléko
Dojivost	Množství vyprodukovaného mléka
Dojnost	Schopnost produkovat mléko
Mléčnost	Schopnost produkovat mléko pro potřeby mláďat – králice, kočka, fena
Objektivní metoda hodnocení	Měření tělesných rozměrů – měrná tyč, měrná páska, kružidlo
Subjektivní metoda hodnocení	značkovací klíč, slovní popis, bodový systém
Čím je charakterizována konstituce	Habitus, komplexe, temperament, druhově specifická norma reakce
Jatečná výtěžnost	Procentuální podíl vytěženého masa na kosti z živé hmotnosti zvířete před poražením; hmotnost jatečně opracovaného trupu
Vady masa	DFD – při stresu se produkuje hodně adrenalinu a uvolňuje se velké množství glykogenu, ten se při přísunu kyslíku odbourává, ale v těle mrtvého zvířete již zůstane. Z glykogenu se stává kyselina mléčná (tvrdé, tmavé, suché), 24 hodin po porážce pH nad 6,2 PSE – vyčerpané zvíře neprodukuje glykogen, nevzniká žádná kyselina mléčná => nedochází ke zrání masa, 45 minut po porážce pH pod 5,8
Zjišťování obsahu tuku v krmivech	Extrakt
Na co jsou přímé dotace státem?	Žádné nejsou

Drůbež

Počet nosnic v ČR	12 – 13 mil.
Nosná plemena slepic	Leghornka bílá, Rodajlendka červená, hybridi: Hisex hnědý, Dominant hnědý, ISA Brown, Moravia BSL
Masná plemena slepic	Plynutka bílá, Kornýš bílý, hybridi: ISA 220, Ross 208, Ross 308
Masná plemena kachen	Stromová (pižmová), Aylesburská, Pekingská bílá
Typy kachny pekingské	Lehká, střední, těžká
Kolik slepic oplodní jeden kohout?	200 – 300
Kde dochází k oplození vajíčka?	V nálevce vejcovodu
Kolik kachen lze oplodnit 1 odběrem kačera?	80
Kolik krůt lze oplodnit 1 odběrem krocana?	150 – 250
Dobrá líheň	90%
Inkubační doba kuřete	21 dní
Inkubační doba kachny březňačky	28 dní
Inkubační doba kachny pekingské	28 dní
Inkubační doba kachny pižmové	35 dní
Inkubační doba husy	30 dní
Inkubační doba pštrosa	56 dní
Hmotnost vylíhnutého kuřete	40 g
Co je to sexování?	Roztřídění populace podle pohlaví – slepice nosnice, kohoutci se utrácí.
Metody sexování	Podle barvy peří, podle rychlosti opeření, japonská kloakální metoda, autosexing (barvy se dědí křížem)
Pohlavní dospělost slepice nosného typu	18 – 23 týdnů
Poměr pohlaví slepic masného typu	1 : 8-10
Poměr pohlaví slepic nosného typu	1 : 10-15
Poměr pohlaví kachen	1 : 5-6
Poměr pohlaví hus	1 : 3-4
Poměr pohlaví krocánů – přiroz. plemenitba	1 : 7-8
Kapoun	Vykastrovaný kohout
Počet mláďat od 1 slepice	120 výkrmu schopných kuřat
Počet mláďat od 1 kachny	120 – 130 výkrmu schopných káčat
Počet mláďat od 1 husy	35 výkrmu schopných housat
Počet mláďat od 1 krůty	70 výkrmu schopných krůťat
Věk kuřete brojlera	40 – 42 dní
Hmotnost kuřete brojlera	1,8 – 2 kg
Spotřeba krmiva na 1 kg hmotnosti brojlera	1,9 – 2,2 kg (2,1 kg)
Spotřeba krmiva na 1 kg hmotnosti kachny	2,7 kg
Spotřeba krmiva na 1 kg hmotnosti Husy	3 – 3,5 kg
Hmotnost slepice nosného typu	1,7 – 2,3 kg
Hmotnost slepice masného typu	3,5 – 4,5 kg
Hmotnost kohouta nosného typu	2 – 2,5 kg
Hmotnost kohouta masného typu	5 – 6 kg
Hmotnost kuřecího brojlera ve 32 – 34 týdnu	1,6 – 2 kg
Hmotnost kachny pekingské	3,5 kg
Hmotnost kachny pižmové	2,5 kg
Hmotnost krůty	7 – 8 kg
Hmotnost krůty velkého typu	15 – 20 kg
Hmotnost krocana	15 – 17 kg
Hmotnost krocana velkého typu	30 – 35 kg

Délka výkrmu kuřete	Do hmotnosti 1,8 - 2 kg 40 – 42 dnů
Délka výkrmu kuřete při odděleném výkrmu	Kuřička do 1,5 kg 5 – 6 týdnů, kohoutek do 3,5 – 4,5 kg 8 – 10 týdnů
Délka výkrmu kachny	Do hmotnosti 3 kg 7 týdnů
Délka výkrmu husy	Do hmotnosti 4 kg 8 týdnů
Délka výkrmu krůty	Do hmotnosti 5 – 6 kg 14 – 16 týdnů (do hmotnosti 7 – 8 kg 13 týdnů ???)
Délka výkrmu krocana	Do hmotnosti 16 – 21 kg 20 – 24 týdnů
Jatečná výtěžnost drůbeže obecně	70 – 75%
Jatečná výtěžnost kuřata a kachen	70 – 75%
Jatečná výtěžnost hus	65 – 71%
Jatečná výtěžnost krůt	79 – 85%
Poživatelné vnitřnosti	Srdce, játra, svalnatý žaludek
Cenné partie	Prsní a stehenní svalovina
Maso	17 – 23% bílkovin, 0 – 40% tuků (0 brojler, 40 husy), K, P, Fe, vitaminy sk. B
Produkce brojlerů z celkové produkce dr. masa	88%
Spotřeba drůbežního masa	17,8 kg/obyv.
Hmotnost nosné slepice v dospělosti	1,75 – 2 kg
Vlivy na snášku	Vnitřní (dědičnost, věk, hmotnost těla, stres), vnější (světlo, teplota, vlhkost, proudění vzduchu)
Hnědovaječný hybrid	Rodajlendka červená
Bílrovaječný hybrid	Leghornka bílá
Kolik krmiva je potřeba na jedno vejce?	Nosný typ: 150 – 160 g (110 – 125 g), masný typ: 250 g (140 – 160 g)
Snáška nosného typu slepice	290 – 340 vajec
Snáška masného typu slepice	150 – 170 – 190 vajec
Snáška krůty	80 vajec
Délka snáškového cyklu slepice nosného typu	48 – 64 týdnů
Délka snáškového cyklu slepice masného typu	34 – 40 týdnů
Délka snáškového cyklu kachny	24 – 35 týdnů
Délka snáškového cyklu husy	10 – 20 týdnů
Délka snáškového cyklu krůty	15 – 20 týdnů
Délka tvorby vejce	22 – 28 hodin
Ukazatelé snášky	počet snesených vajec, hmotnost vaječné hmoty
Hmotnost vejce na začátku snášky	40 – 45 g
Hmotnost vejce na konci snášky	75 – 80 g
Hmotnost vejce u nosného typu slepic	58 – 62 g
Hmotnost vejce kachny	70 – 110 g
Hmotnost vejce husy	135 – 210 g (150 – 230 g)
Hmotnost vejce krůty	65 – 100g
Hmotnost vejce pštrosa dvoupřstého	1200 – 1500 g
Index tvaru vejce	75%
Index hustého bílku	Výška / (délka + šířka) / 2
Funkce vaječníku	Vyvinutý pouze levý vaječník a vejcovod, ačkoli je to párový orgán, funkce: tvorba vajíček (gametogeneze, ovogeneze), tvorba a produkce hormonů
Co je to vajíčko?	= žloutek, vlastní samičí pohlavní buňka, tvoří se ve vaječníku
Co je to latebra?	Část žloutkové koule, ukládá se do ní tmavý a světlý žloutek, vybíhá k zárodečnému terčíku
Co je to zárodečný terčík?	Místo průniku spermií do vajíčka
Ovulace	Není spontánní, ale vyvolávaná, způsobena latinizačním hormonem
Co je to vejcovod?	Roztažitelná zřasená trubice
Kde dochází k oplození vajíčka?	V nálevce vejcovodu
Kde se tvoří chalázový bílek a chalát. poutka?	V nálevce vejcovodu
Kde se tvoří vnitřní tuhý, vnější tuhý a vnější řídký bílek?	V bílkotvorných kličkách.
Kde vzniká hustý bílek?	Ve vejcovodu
Kde se tvoří podspořápečné blány?	V krčku.
Kde se tvoří skořápka?	V děložce
Z čeho se tvoří skořápka?	Z uhličitanu vápenatého
K čemu slouží vzduchová komůrka?	Zásobárna vzduchu pro zárodek, dle velikosti lze určit stáří vejce (čerstvé vejce max. 5 mm)
Kde se tvoří kutikula?	V pochvě
Co je to kutikula?	Tenká mucinózní blána, která obaluje celé vejce. Ovlhčuje povrch (usnadňuje snesení), tvoří ochranný filtr (ucpává póry a zabraňuje průniku nečistot do vejce)
Vady vajec	Krevní, masové
Abnormality vajec	Malá, velká, vejce ve vejci, bez skořápky
Skladování vajec	10 – 13°C, vlhkost 75 – 80%
Spotřeba vajec	cca 300 ks/os./rok
Složení vejce	34,4% sušiny, 12,1% bílkoviny, 10,5% tuk, 0,9% cukr, 10,9% minerální látky
Složení žloutku	16,6% bílkoviny, tuky 32,6% (z toho 60% fosfolipidů), 4% cholesterolu
Složení bílku	12% sušiny
Obsah cholesterolu ve vejci	180 – 240 mg
Obsah tuku ve vejci	10,5%
Kde je nejvíc tuku ve vejci	Ve žloutku
Hmotnost skořápy z hmotnosti vejce	10%
Hmotnost bílku z hmotnosti vejce	60%
Hmotnost žloutku z hmotnosti vejce	30%
Co je to peří?	Zrohovatělý útvar pokožky a škály, účelem je chránit nositele před nepříznivými vlivy vnějšího prostředí a proti mechanickým poraněním, slouží k plavání a létání, tepelný izolátor (teplo nevede), roste v zónách = pernice, kde peří neroste = nažiny
Části pera	brk a osten – brk má kruhový a osten hranatý průřez; vnitřní prapor větší než vnější
Druhy peří:	Obrysové (letky), prachové (vodní drůbež), prachovité (hrabavá drůbež), štětčovitité, štětínovitité, nitkovité
U jakého peří je vedlejší prapor	U peří hrabavé drůbeže
Získávání peří	Škubání z mrtvé drůbeže (veškeré peří), podškub ze živé drůbeže (husy, ve 12. týdnu a potom každé 2 měsíce, venku 2x, v hale 4x)
Procentuální výtěžnost peří v mokrém stavu	5% (z 2 kg zvířete 10 g peří)
Kolik g peří získáme z jedné slepice?	95 – 100 g
Index pera	Y = a/b pružnost

K čemu slouží peří?
Co je peřová moučka?

Lůžkoviny, oděvy, ozdobné účely, prachovky, mašlovačky...
Doplňk krmných směsí

Ovce

Počet ovcí ve světě
Počet ovcí v ČR
Užitková plemena ovcí
Užitkové vlastnosti
Vedlejší produkty
Plemena s kombinovanou užitkovostí

Plemena s masnou užitkovostí

Plemena vlnářská
Plemena dojná
Plemena plodná
Plemena pro plemenitbu
Jehně
Jehnička
Jarka
Ročka
Praročka
Mladá
Prvnička
Bahnice
Kojná
Braková
Beránek
Roček
Beran
Plemenný beran
Skopec
Beran prubíř
Způsoby připouštění
Kastrace berana
Věk jehničky při zapuštění
Délka březosti ovce
Počet odchovaných telat
Hmotnost jehněte při narození
Období výživy
Spotřeba mléka na 1 kg přírůstku jehňat
Přírůstek u výkrmu jehňat
Hmotnost bahnice v dospělosti
Spotřeba krmiva – bahnice
Délka žlabu a plocha pro bahnice
Délka žlabu a plocha pro berany
Délka žlabu a plocha pro ročky
Délka žlabu a plocha pro jehňata
Počet ovcí na 1 ha pastvin
Způsoby stříhání ovcí
Dělení ovcí podle počtu stříží
Dělení ovcí podle vlny
Dělení ovcí podle užitkovosti

Dělení ovcí podle rozlišení
Vlastnosti vlny

Sortiment (jakost) vlny

Výtěžnost vlny
Stříh vlny polotemného plemene
Co je to chlup
Co jsou to chlupy psí

Co jsou to chlupy žírné
Co je to chomáč

Co je to kožich

Co je to pesík
Co je to polopensík
Co je to pramének
Co je to rouno

Co je to srst krycí
Co je to vlnovlas

Co je to vlna v potu

1 mld
120.000
Masná, mléčná, vlnářsko-masná
Vlna, mléko, kůže, maso, plodnost
Lanolin, lůj, krev, střeva, předžaludky, paznehty, rohy
Cigája, Šumavská, Zušlechtěná Valaška – kombinace vlna-maso: Kavkazské merino, Askanijské merino, Merinolandschaft, Německá dlouhovlnná – užitkovost vlna/maso/mléko, plodnost 140%, přírůstek v odchovu 240 g – u nás se využívají nejvíce
Kent, Charolais, Texel, Oxford down, Suffolk, Ile de France, Berrichone du Cher, Dorseddown – vynikající výkrmnost a jatečná hodnota, plodnost 140%, přírůstek v odchovu: 300 g
Merino, Stavropolské merino
Plodnost 170%, přírůstek v odchovu 240 g, doživost 400 kg
Romanovská, Finská, Východofřízská – plodnost 200%, přírůstek v odchovu 220 g
Žírné merino, Bergschaf
Mládě od narození do odstavu
Samice od odstavu do 1 roku
Jehnička ve stáří 6 – 12 měsíců
Samice ve stáří 12 – 18 měsíců
Ročka po dvou letech
Do 3 let
Pohlavně dospělá ovce před prvním bahněním
Pohlavně dospělá, schopná plemenitby (plemenná, užitková)
Laktující, krmící jehňata
Dospělá, vyřazená z chovu, určená k jatečným účelům
Samec od odstavu do stáří 1 roku
Samec ve stáří 12 – 18 měsíců
Pohlavně a tělesně dospělý samčí jedinec, používá se pro plemenitbu
Plemeník schválený komisí
Kastrovaný beran různého stáří (chovný – vlna, jatečný)
Beran vyřazený z chovu, pohlavně a tělesně dospělý, slouží pro vyhledávání ovcí v říji
volné, skupinové, individuální, harémové a inseminace
Kleště, gumový kroužek
Do 1 roku
Průměrně 149 dní
Na 1 bahnici cca 1,7 narozených a odchovaných jehňat
3,5 – 5 kg
mlezivové, mléčné, kombinované
5 kg
cca 0,5 kg
30 – 40 kg
5 – 8 kg zelené hmoty
35 – 40 cm, 1 – 1,5 m²
50 cm, 2 – 3 m²
30 cm, 0,7 m²
20 cm, 0,4 – 0,5 m²
12 – 16
Mechanická stříž – ruční a strojní (individuální a proudové metody), chemická stříž
Jednostřížné – merinová, krátká vlna, dvoustřížné – valaška, dlouhá vlna
Velejemnovlnné, jemnovlnné, polojemnovlnné, polohrubovlnné, hrubované
Vlnářské, žírné, kombinované, dojné, plodné, kožichové (romanovská), kožešinové (karakulská => perzián)
Tučnoocasé, tučnozadké, dlouhoocasé, krátkoocasé
Jemnost (tloušťka vlákn), věrnost (průměr vlasu všude stejný), něžnost (množství vlnotuku), pevnost, pružnost, tažnost
Souborné označení nejdůležitějších fyzikálních vlastností: jemnost, délka, pevnost, zkadeření, věrnost, něžnost; označuje se třídou jemnosti
Poměr vlny čisté k vlně v potu („rendement“) – různá: merino 45 – 50%, cigája 50 – 60%
3 kg/rok/bahnice
Souborné označení pro všechny druhy ovčích vlasů
Mrtvé chlupy, tuhé pesíky, široký dřeňový kanálek, délka 10 cm, výskyt u málo prošlechtěných plemen
Druh pesíkových, mírně zvlněných chlupů, šourek, krční hřiva, oči
Soubor více pramének spojený vazači (přeběhlíky), soudržnost je způsobena vlnotukem, vlnopotem, vazači, tvar chomáčů: válcovitý, kuželovitý, nálevkovitý
Nestříhaná vlna s kůží, povrch je v závislosti na tvaru chomáčů uzavřený (květákový), polozavřený (mechový), rozevřený (splývavý, volný)
Chlupy osinaté – krycí, málo zvlněné, matné, drsné, obsahující dřeň
Přechod mezi vlnovlasý a pesíky, začíná se vyskytovat dřeň, ročně 20 – 40 cm
Nejmenší soubor chlupů vyrůstajících z kůže (5 – 10), jednotnost a vyrovnanost
Vlna tvoří souvislý, nerozpadavý celek, tvořený vlnovlasem, polopesíkem, pesíkem, u některých plemen může některá z částí chybět, celistvost rouna zabezpečují nepravidelně zvlněné vlnovlasý – vazače, vlnopot, vlnotuk, mechanické příměsi
0,5 – 1 cm, mohou tvořit hřivu
Podsadové chlupy – nemá dřeň, hebký, lesklý povrch, obloučkovaný, ročně 5 – 15 cm, nejsvrchnější část vlny
Vlna obsahující nečistoty, bez jakékoli očišty – chemické i mechanické

Co je to vlna plavená	Paná ve studené či vlažné vodě, zbavená mechanických nečistot a vlnopotu, nižší hmotnost o 20 – 40% než vlna v potu
Co je to vlna čistá	Tvz. „bassis praná“, vlhkost 17%, chemicky a technicky čistá, hmotnost o 40 – 50% nižší než vlna v potu, vlna čistá je bez mechanických a chemických nečistot
Co je to vlnopot	Dobře rozpustný produkt potních žláz (uhličitán a síran draselný), odstraňuje se praním
Co je to vlnotuk	Produkt tukových a mazových žláz (5 – 20%), obchodní název lanolin, odstraňuje se praním, použití v kosmetice, vlnotuk proniká do chlupové pochvy, ochrana kůže a chlupů před vysycháním, hodnocení zrakem a hmatem
Kožešinová ovce	Karahutská
Kožichová ovce	Romanovská
Intenzivní chov ovcí	Na maso
Porážková hmotnost jehněte	35 – 40 kg
Spotřeba jehněčího masa za rok	0,3 – 0,4 kg/obyv.
Složení mléka	5,5% bílkoviny, 7% tuky, 5% cukru, 0,9% popeloviny

Prasata

Počet prasat v ČR	3,5 milionu (optimální by byly 4 miliony), z toho 280.000 prasníc
Struktura chovu prasat v ČR	Užitkové chovy 90%, rozmnožovací chovy 8%, šlechtitelské chovy 2%
	Šlechtitelské chovy – šlechtění, mateřská plemena pro vlastní potřebu, pro rozmnožovací chovy. Rozmnožovací chovy – produkce hybridních prasniček pro užitkové chovy. Užitkové chovy – produkce finálních hybridů pro výkrm.
Výhody chovu prasat	Vedlejší produkty (krupon, štětiny, krev, žlázy), maximální zatížení půdy
Nevýhody chovu prasat	výkaly, konkurence v obilninách, nemoci, přemnožení
Třídění podle barvy	Bílá (ostrouhá – anglické velké bílé; klapouchá – landrase), červená – duroc, černá – cornwall, černobílá – berkshire, sedlová – přeštické černostrakaté, hampshire, černostrakatá - pietrain
Plemena podle užitkovosti	Masný typ (Typ1 LW, Belgický, Americký, Bekonový – Landrase), sádelný typ (raný, pozdní), kombinovaný typ (masosádelný, sádelnomasný)
Mateřská plemena	Bílé ušlechtilé, Landrase, Přeštické černostrakaté
Otcovská plemena	Landrase belgické, Hampshire, Duroc, Pietrain, České výrazně masné
Plemena masná	Landrase, Duroic, Hampshire
Plemena SUS	Prase divoké evropské (Duroc, Hampshire), Prase divoké středozemní (Hampshire, Kandrasede, Pietrain), Prase páskované
Běhoun	Sele po odstavu ve výkrmu
Vepř	Vykastrované prase
Délka říje	2 – 3 dny
Hmotnost prasnice při 1. zapuštění	110 kg
Druhy plodnosti	Skutečná, potenciální
Délka březosti	115 dní
Délka mezidobí	150 dní
Počet odchovaných selat	Na 1 prasnici minimálně 20 selat
Počet vrhů	2,2 – 2,4 na prasnici
Hmotnost selete při narození	1,2 – 1,5 kg
Hmotnost selete ve 2 měsících	30 – 35 kg
Minimální přírůstek	700 g/den
Spotřeba krmiva na 1 kg	Pod 3 kg
Konverze živin prasat	0,56 kg
Kompletní krmné směsi	Selata: ČOS, ČOS-S. Výkrm: A1, A2, A3 (CDP). Prasnice: KPB (březí), KOP (kojící). Kanci: KA
Jadná krmiva nevhodná pro prasata	Kukuřice
Délka výkrmu prasete	6 měsíců
Hmotnost prasnice bílého ušlecht. prasete	250 kg
Hmotnost prasnice v dospělosti	200 – 240 kg
Maximální porážková hmotnost	105 – 108 kg
Jatečná výtěžnost	78 – 82%
Mrtvá hmotnost u prasat	Tělo bez krve, štětín, kuponu, špárků, paspávky, orgánů, bránice, plsti
Zpeněžování prasat	Napevno v živém – čistá hmotnost, kategorie zvířat. Napevno v mase – mrtvá hmotnost, výška hřbetního tuku, kategorie zvířat. Aparativní zepěžování – SEUROP - % libové svaloviny, mrtvá hmotnost, kategorie zvířat. Metoda ZP
Spotřeba masa	46 kg
Počet prasat v kotci	10 – 12
Mikroklima v ktcích	sucho, vlhkost 72 – 75%, mírné proudění vzduchu, i chladno, ale ne nad 45°C

Skot

Počet skotu v ČR	1,5 mil., z toho 600.000 krav (z toho 100.000 BTPM)
Plemena extenzivní	Highland (skotský náhorní), Galloway, Salerstel
Plemena kombinovaná	Český strakatý skot (ČESTR), Montbeliarde
Plemena masná	Hereford, Aberdeen Angus, Limousine, Piemont
Plemena mléčná	Holštýnsko-fríské, Jersey, Ayrshire, Brown-Swiss
Plemena masná s velkým těl. rámcem	Charolais, Blond Aquitaine, Salère, Masný simental
Co se měří Wilkinsonovým kružidlem?	Rozměry vemene, hlavy a šířky pánve
Délka vazného ustájení krávy	2,4 metru
Co je to tele	Mládě krávy, věk nad 2 týdny, obě pohlaví, hmotnost do 150 kg
Co je to mladý skot	Obě pohlaví, přijímací hmotnost 150 kg, věk do 12 měsíců
Co je to mladý býk	Nekastrovaný samec do 24 měsíců
Co je to býk	Nekastrovaný samec nad 24 měsíců
Co je to volek	Vzrostlý kastrováný samec
Co je to kráva	Samice, která se již otelila
Co je to jalovice	Samice neotelená
Co je to zástavový skot	Mladý skot určený k výkrmu
Co je to vysokobřezí plemene	Kráva nebo jalovice ve 2. polovině březosti (od 7. měsíce)
Pohlavní dospělost u skotu	8 – 10 měsíců

Chovatelská dospělost u skotu	16 – 20 měsíců
Tělesná dospělost u skotu	5 – 6 let
Hmotnost jalovic ČESTR při 1. zapustění	360 – 400 kg
Stáří krávy při prvním zapuštění	15 – 18 měsíců
Kdy se zapouští kráva?	Jalovice poprvé v chovatelské dospělosti (14 – 20 měsíců), říje se projevuje v intervalu 21 dní, nutné vyhledat říji a inseminovat kvalitní inseminační dávkou
Opakování říje	21 dní
První říje po porodu	42 dní
První inseminace po porodu	60 dní
Délka říje	12 – 24 – 36 hodin
Kdy připustit dojnici vzhledem k počátku říje?	Do 24 hodin, optimálně 12 hodin po zjištění
Úspěšnost zabřezávání krav	50%
Počet inseminačních dávek z 1 odběru	150
Počet inseminačních dávek za býka za rok	15.000 – 30.000
Procento březosti po 1. inseminaci	Jalovice nad 70%, krávy nad 60%
Inseminační index	Počet inseminací nutných k zabřeznutí, do 1,5
Inseminační interval	Od porodu do následujícího otelení, 60 – 80 dní
Reinseminace	Opakovaná inseminace o 6 hodin později
Servis perioda	Od otelení do následujícího zabřeznutí, 80 – 90 dní
Mezidobí	365 – 400 dní
Fáze mezidobí	stání na sucho, otelení, servis perioda, porodní a poporodní fáze
Délka březosti	285 dní
Věk krávy při 1. otelení	27 – 30 měsíců
Ošetření telete po porodu	Odstranit plodové obaly, pupeční šňůru, ošetřit pupeční pahýl, očistit nozdry a tlamu, nechat matce olízat
Spotřeba mleziva telete po narození	8 kg/den
Výživa telete – fáze	mlezivová 5 – 10 dní, mléčná 1 – 3 měsíce, rostlinná 3 – 6 měsíců
Hmotnost telete při narození	30 – 40 kg
Hmotnost telete ve 28 dnech	58 kg
Hmotnost telete v 56 dnech	70 kg
Hrubá natalita	Dobrá nad 95%
Čistá natalita	Co možná nejmenší rozdíl od hrubé natality
Průměrný přírůstek telete ve výkrmu	0,8 kg/den, v intenzivním chovu 1,2 kg/den
Ideální přírůstek telete	1,2 – 1,5 kg/den
Průměrný přírůstek býků ve výkrmu	0,8 – 1,2 kg
Stáří telete při odstavu u masných plemen	2 – 3 měsíce
Výška v kohoutku ČESTR při odstavu	132 – 138 cm
Hmotnost telete při odstavu u masných pl.	100 kg
Hmotnost telete při zkráceném odstavu	80 kg
Optimální váha jalovic ČESTR na porážku	480 kg
Optimální váha býků ČESTR na porážku	560 kg
Věk býků při porážce	18 – 24 měsíců
Objem výroby masa na krávu dojného stáda	400 kg = kolik se v obratu stáda vyrobí masa na jednu dojnici
Jatečná výtěžnost býků ČESTR	60%
Spotřeba hovězího masa v ČR	14,3 kg
Obsah bílkovin ve svalovině	20%
Obsah tuku v mase	10.5%
Obsah intramuskulárního tuku	1,5 – 3%
Obměna stáda masného skotu	30%
Obměna stáda mléčného skotu	25%
Zpeněžování skotu	Francouzský systém EUROP, český systém EABC – zmasilost a 123 – protučnělost, u nás a v EU SEUROP
Dělení mléka podle zralosti	Aberantní – samčí, panenské, nezralé – mlezivo, kolostrum, zralé – z plné laktace
Dělení podle zastoupení hlavní bílkoviny	Kaseinové – od přežvýkavců, albuminové – od masožravců, všežravců a býložravců s jednoduchým žaludkem
Délka laktace	305 dní = normovaná laktace
Dojivost dojnice po otelení	14 – 17 l/den
Index perzistence	Index stálosti, vyjadřuje % podíl mléka získaného za druhých sto dnů laktace k množství mléka za prvních sto dnů laktace
Optimální index perzistence	70 – 80
Hormonální řízení spouštění mléka	Hormon oxytocin
Zásady dojení	Ruční odstřík před dojením, klidné zacházení se zvířetem, kvalitní dojící technika, šetrné a nepřerušované dojení (oxytocin se vyplavuje během 30 – 40 sekund a působí až 7 minut, za tuto dobu nutno podojit), pravidelná kontrola a desinfekce vemene
Hmotnost mléčné žlázy	20 – 25 kg
Typy dojíren	Rybinové, tandemové, autotandemové, polygonové, trigonové, paralelní, stacionární, rotační
Minimální mléčná užitkovost	5.000 l
Průměrná mléčná užitkovost v ČR	4.500 l (4.320 l)
Průměrná dojivost	12,5 litru
Složení mleziva	74% voda, 26% sušina (5% laktóza, 4% tuk, 18% bílkoviny, Mg, hodně B)
Složení mléka	87,5% voda, 12,5% sušina (4,7% laktóza, 3,8% tuk, 3,3% bílkoviny, 0,7% minerální látky)
Proč se zjišťují SB	SB = somatické buňky. Jejich maximální množství je limitováno předpisy.
Prvovýroba mléka	Získání mléka, čištění mléka, rychlé zchlazení pod 10°C, příprava mléka na odvoz do mlékárny, sanitace veškerého náčiní a zařízení
Spotřeba mléka na obyvatele za rok	188 – 200 l (250 kg)
Kolika % kryje skot potřebu živoč. bílkovin?	44 – 47%
Spotřeba vody na 1 krávu	Až 60 litrů
Spotřeba sušiny na 1 výkonnou dojnici	2,2 kg
Spotřeba jadrného krmiva na kg přírůstu	3 – 5 kg
Spotřeba jadrného krmiva dojnici po otelení	2 a více kg
Krmení krav	Stacionární (žlab, nadžlab, dopravníky), mobilní (elektrické krmné vozy)
Zvláštnosti trávicí soustavy	Nemají jednoduchý žaludek, mají předžaludky (bachor, čepec, kniha, sléz)